

KONSTSTRATEGI FÖR HALMSTADS KOMMUN

Beslut i Kulturnämnden 2010-10-27, § 91

Sammanfattning	3
I	
Bakgrund	4
Uppdraget	4
Syfte	4
Arbetsmodell	4
Uppläggnig av projektet	5
Definitioner och avgränsningar	5
Omvärld	6
Invärld	6
II	
Konstlivet i Halmstad ur sex synvinklar	7
1. Lokala konstnärers förutsättningar	7
2. Konstinstitutioner	8
3. Offentlig konst	11
4. Övrig konstverksamhet i Halmstad	13
5. Konstutvecklingen i Halmstad i ett regionalt perspektiv	13
6. Kommunikation och marknadsföring av Halmstad som konstcentrum	14
III	
Strategi för fortsatt arbete	16
IV	
Uppföljning	16

Sammanfattning

Ett av de konkretiserade målen inom Halmstads kommuns vision att Halmstad ska bli en upplevelsestad är att Halmstad ska utvecklas till att bli ett konstcentrum med nationell och internationell ryktbarhet. Kulturnämnden har mot den bakgrunden uppdragit åt kulturförvaltningen att lägga fram en strategi för att nå målet.

Förvaltningen har genomfört arbetet med strategin i samarbete med representanter för Halmstads konstnärer, centrala tjänstemän från kommunens Stadskontor, representanter från Läns museet Halmstad och Halmstad & Co samt en extern projektsekreterare.

Genomgång och analys av dagens konstliv i Halland har gjorts ur sex aspekter: "Lokala konstnärers förutsättningar", "Konstinstitutioner", "Offentlig konst", "Övrig konstverksamhet i Halmstad", "Konstutvecklingen i Halmstad i regionalt perspektiv" och "Kommunikation och marknadsföring av Halmstad som konstcentrum". Förslag till aktiviteter på vägen mot att etableras som konstcentrum har också lagts fram.

Bland det som visat sig tydligt i analyserna är att konstverksamheten i Halmstad har behov av att bli mer synlig och sammanhållen, att villkoren för att livnära sig som konstnär i Halmstad behöver förbättras och att ökade medel behövs för både vård och komplettering av kommunens offentliga konst.

En omvärldsgranskning visar att många städer både i Sverige och internationellt för närvarande profilerar sig som konststäder. För att märkas i konstbruset krävs därför en helt egen profil. Halmstad har med samlingarna av Halmstadgruppens konst på Mjellby Konstmuseum, två andra kompletterande konstscener och flera internationella konstverk i stadsbilden en god lokal grund med internationell potential att stå på. I och med det är det lokala en gynnsam utgångspunkt för Halmstad som konstcentrum. Den goda livsplatsen för såväl konstnärer som konst bör vara riktlinjen. Den stämmer också väl med Region Hallands vision om Halland som bästa livsplatsen.

Utveckling av samarbetet kring konst med såväl Region Halland som kommande Hallands Konstmuseum och näringslivet bör ge effekt på många plan. Det speciella med konsten i Halmstad ska inte enbart vara enstaka objekt eller institutioner, utan att konsten i stort som smått genomsyrar hela samhället och på alla plan ger en kreativ identitet åt det offentliga livet. Konsten berikar på så sätt vardagen samtidigt som den blir en kraft, som kan locka till sig såväl konstnärer som turister från när och fjärran.

Strategi:

- Förankra konsten i det lokala samhället
- Etablera Halmstad som en del i regionens konstverksamhet
- Stärka det lokala konstlivet
- Profilerar de tre konstscenerna i Halmstad
- Få kommunens verksamheter att samverka för att nå målet
- Utveckla Halmstads medverkan i nationella och internationella nätverk inom konstområdet

Bakgrund

”Halmstad ska vara ett konstcentrum med nationell och internationell ryktbarhet” är ett av de mål, som Halmstads kommun slagit fast 2007.

Halmstads kommun styrs sedan 2006 enligt en visionsstyrningsmodell, som kommunfullmäktige antog 2006-03-27. Visionen sammanfattas i en gemensam plattform med tre övergripande områden:

Halmstad Hemstaden –

Vi är en kommun där människor möts - med trygghet, respekt och kärlek.

Halmstad Kunskapsstaden –

Vi bygger en stad där människor växer - genom utbildning, företagsamhet och nytänkande.

Halmstad Upplevelsestaden –

Vi skapar en atmosfär som ger livslust - genom aktivitet, gemenskap och livskvalitet.

Den tredelade plattformen har tankemässigt och visuellt förankrats i de tre hjärtan, som ingår i Halmstads stadsvapen.

2007 preciserades visionen genom kommunfullmäktiges beslut om målområden med konkretiserade mål, som successivt ska förverkligas fram till 2020. Den valda styrmodellen understryker delaktighet från Halmstads invånare och att utvecklingen sker med sikte på långsiktig hållbarhet. Den utgår även ifrån att kommunens alla verksamheter och bolag ska samarbeta för att gemensamt nå de olika målen. Vad som ska göras och när det ska ske ska löpande läggas fast i planeringsdirektiv och budget.

Inom området Upplevelsestaden är ett av målområdena *Uppleva och göra*, och i planeringsdirektiven för 2010 – 2012 är ett av de konkretiserade målen inom det området: *Halmstad ska vara ett konstcentrum med nationell och internationell ryktbarhet.*

Uppdraget

Utifrån kommunfullmäktiges mål och vision har kulturnämnden gett kulturförvaltningen i uppdrag att under 2010 ta fram en strategi för att profilera Halmstad inom konstområdet.

Syfte

Avsikten med denna utredning är att ställa samman ett samlat och vägledande dokument för samtliga aktörer och beslutsfattare i arbetet mot det fastlagda målet att Halmstad ska bli ett konstcentrum med nationell och internationell ryktbarhet. Utgångspunkten har varit att kartlägga och analysera nuläget inom konstverksamheten i Halmstad samt ge förslag till strategi och aktiviteter. Tanken är också att strategin ska ligga i linje med den konstplan, som Länsmuseet Halmstad utformat på uppdrag av Region Halland.

Arbetsmodell

Strategin har tagits fram av en projektgrupp bestående av tjänstemän från kommun och region samt en extern projektsekreterare.

Projektets styrgrupp: Förvaltningschef Sigge Ohlsson och stabschef Kristina Blomquist, kulturförvaltningen, Halmstads kommun.

Projektgrupp: Från kulturförvaltningen, Halmstads kommun avdelningschef Lena Engström (projektledare), enhetschef för kommunens konstverksamhet Karolina Peterson, konstintendenterna Annelie Tuveros och Lovisa Nilsson och informatör Jennifer Ehlde. Från Region Halland konstkonsulent Anne Lang. Projektsekreterare: Ingrid Höglind, Höglind Kommunikation.

Projektgruppen har sammantaget haft 12 möten under våren och tidig höst 2010. För insamling av fakta och idéer har möten hållits med konstnärerna Mikael Ericsson, Agneta Göthesson och Jan Åberg, länsmuseumchefen Sven Lundström och regionala konstsamordnaren Evelina Lindblom, utvecklingschefen Henry Bengtsson och informationschefen Stefan Almér från Stadskontoret samt Johan F Lundberg och Ann Johansson från Halmstad & Co.

Uppläggning av projektet

Utgångspunkten för arbetet har varit att se på konsten i Halmstad ur olika synvinklar. Fokus har lagts på fyra områden:

- Lokala konstnärers förutsättningar (II, 1)
- Konstinstitutioner (II, 2)
- Konstutvecklingen i Halmstad i regionalt perspektiv (II, 5)
- Kommunikation och marknadsföring av Halmstad som konstcentrum (II, 6)

Dessutom har projektgruppen belyst ytterligare två områden för att ge den totala bilden av konstverksamheten i Halmstad:

- Offentlig konst (II,3)
- Övrig konstverksamhet i Halmstad (II, 4)

De olika områdena beskrivs enligt ovanstående punktnummering genom nuläge, analys och förslag till aktiviteter under avsnitt II "Konstlivet i Halmstad ur sex synvinklar". Se sidan 7ff.

Definitioner och avgränsningar

Konst

Ordet konst är ett vitt begrepp som kan betyda mycket. I det här sammanhanget avgränsas det till bild- och formkonst och kreativt skapande i olika konstnärliga tekniker.

Konstcentrum

Här definieras konstcentrum som ett nav som förbinder verksamheter och aktiviteter inom det konstnärliga området. För att fungera behöver ett sådant nav ha tentakler som såväl fångar upp som initierar och driver på konstnärliga idéer, tankar och projekt.

Konstinstitutioner

Inom institutioner för konst finns begrepp med olika verksamhetsinriktningar. Ett museum står för att samla, vårda och visa konst, som ger en bild av konstutvecklingen historiskt eller över tid. En konsthall har inga egna samlingar utan fångar aktuella strömningar i konsten och gör dem tillgängliga för publik. Ett galleri exponerar konst i försäljningssyfte. Offentlig konst, ibland kallad konstnärlig miljögestaltning eller konstnärlig utsmyckning, är ingen institution men bör ändå beskrivas i sammanhanget. Den innebär att konstnärer anlitas för att utföra konstverk avsedda för specifika platser, byggnader och/eller verksamheter. Här inräknas även direkta inköp av konst.

Omvärld

Allt fler regioner och kommuner satsar på konst och kultur som dragplåster och konkurrensmedel både när det gäller att få besökare och nya invånare. Flera medelstora svenska städer har de senaste åren presenterat sig som konststäder – några exempel är Borås med sin skulpturprofil och Eskilstuna med återkommande nordisk samtidskonstbiennial.

Ett antal konstprojekt har under senare tid väckt stor uppmärksamhet och många av dem har iscensatts utanför existerande konsthallar och museer. Samtidigt har det rått en del diskussioner kring flera konsthallar (Lunds, Tenstas, Dunkers, Edsviks och Göteborgs) om inriktning och innehåll.

En utblick utanför Sverige visar att internationella storstäder idag konkurrerar om turister och om sina egna medborgares intresse genom stora satsningar på konst. Madrid skjuter i år till stora summor för att framhäva sina samlingar och att producera exceptionella utställningar, samt även till spektakulär arkitektur och konstpromenader. Tävlan om att bli förknippad med ordet konststad startade i och med att Guggenheimmuseet byggdes i Bilbao 1997. Även i EU:s ansökarländer görs satsningar på konst, som exempelvis i Skopje i Makedonien, där unga konstnärers skulpturer bildar ett mycket markant inslag i stadsbilden.

Sett i ett omvärldsperspektiv krävs i denna konkurrens en tydlig profilering av viljan att bli konstcentrum. Det räcker inte med stora evenemang, spektakulära utställningar eller exceptionella inköp av offentliga verk. Det gäller minst lika mycket att utgå från lokala och regionala förutsättningar med långsiktighet som ledstjärna.

Invärld

Halmstad är idag en omtyckt besöksstad när det gäller konst. Institutionerna visar utställningar med allt från lokala till internationellt kända konstnärer. Mjellby Konstmuseum är med sin samling av Halmstadgruppens konst och medlemskap i surrealismens internationella nätverk ett viktigt besöksmål för såväl lokalbefolkningen som gästande turister från in- och utlandet. Via arrangerade konstpromenader eller den speciella karta som inriktats på konst kan medborgare och turister inom stadskärnan besöka och få guidning om skulpturer av bland andra Picasso, Carl Milles och Lena Cronqvist. Enstaka konstevenemang anordnas, men någon uttalad samordning av vad som sker inom konstområdet i Halmstad är inte etablerad. På Hotel Tylösand finns även Sveriges största privata galleri Tres Hombres, som är inriktat på samtidskonst med företrädesvis internationella men även nationella och regionala verk.

Kommunalt och privat finns konstinriktning inom den estetiska gymnasieutbildningen och dessutom tillgång till högskoleförberedande konstutbildning på Fria Målarskolan. Ungdomshuset Nolltrefem har genom den kreativa verkstaden "Underlandet" gett ungdomar förutsättningar både för att utveckla eget skapande och för att ställa ut det de skapar. Konstverksamhet med barn och unga drivs dessutom aktivt inom konstinstitutionerna Mjellby Konstmuseum och Läns museet Halmstad samt i skolorna genom nationellt delfinansierade projekt som Skapande skola. För vuxna erbjuder studieförbunden ett stort antal konstnärliga kurser.

Trots dessa gynnsamma förutsättningar och stort lokalt intresse för konstutbildning är trenden ändå, att få av dem som går vidare till konstnärlig högskoleutbildning återvänder till Halmstad som aktiva konstnärer.

En grund, som behövs för att konsten i Halmstad fortsättningsvis ska spela en framträdande roll på lokal nivå och framöver även på nationellt och internationellt plan, är att den först och främst förankras i det lokala samhället.

Lokal kunskap och medvetenhet om kommunens konstprofil behövs för att en stolthet över det egna ska kunna byggas upp. Det kräver att en tydligare och mer sammanhållen bild av kulturförvaltningens konstverksamhet formas och att den länkas samman med vad som görs av övriga konstaktörer i Halmstad.

Konstlivet i Halmstad ur sex synvinklar

Här anges nuläge, analys och åtgärdsförslag inom de sex olika områden, som granskats: "Lokala konstnärers förutsättningar", "Konstinstitutioner", "Offentlig konst", "Övrig konstverksamhet i Halmstad", "Konstutvecklingen i Halmstad i regionalt perspektiv" och "Kommunikation och marknadsföring av Halmstad som konstcentrum".

1. Lokala konstnärers förutsättningar

○ Nuläge

I Halmstads kommun finns uppskattningsvis 65 verksamma konstnärer, varav en del samverkar inom Halmstad konstnärsklubb. I dagsläget är återväxten av verksamma konstnärer i Halmstad svag. Halmstads attraktionskraft är begränsad i och med att utställningsmöjligheterna är ganska få. För lokala konstnärer finns två perioder per år på Stadsgalleriet med utställningsersättning och täckning av utställningskostnader i enlighet med MU-avtalet (avtal om medverkans- och utställningsersättning)¹ samt några få privata gallerier. För lokala och regionala konstnärer finns Hallands Konstförenings galleri samt utställningslokalen 22 m² inom Läns museet Halmstad.

Att konstföreningar på arbetsplatser lagts ner och att Konstfrämjandet inte längre har lokal i Halmstad har på senare år försämrat konstnärernas möjligheter att livnära sig på sin konst. Flera konstnärer saknar dessutom egna ateljéer och efterfrågar stöd genom ett resurscentrum för konstnärer. Men det finns också konstnärer i Halmstad som till stor del är verksamma utanför kommunen, både nationellt och internationellt.

0,5 % av kostnaderna för kommunal byggnation i Halmstad avsätts till konstnärlig gestaltning. För närvarande är det främst förskolor samt grupp- och äldreboenden, som byggs. Uppdragen lämnas företrädesvis till lokala konstnärer och som beställare samarbetar kulturförvaltningen med brukarna inom respektive byggnad.

○ Analys

Behovet av ateljéer och önskemålet om bättre utställningsmöjligheter för lokala konstnärer kan kopplas till idén att skapa ett regionalt resurscentrum för regionala och gästande konstnärer, som Läns museet Halmstad väckt hos Region Halland.

Projekt och programverksamhet i anslutning till utställningar behöver utvecklas för att skapa mer kontakt mellan konst, konstnärer och publik. Behov finns även av att intensifiera kontakten mellan konstnärerna och kulturförvaltningen, så att de medel som

¹ Enligt kulturnämndens fastlagda riktlinjer för utställningar.

finns avsatta för projekt kommer till användning och medverkar till både aktiviteter och möjligheten att livnära sig som konstnär i Halmstad. Genom det skulle Halmstad kunna framstå som det goda alternativet för konstnärer och därmed locka till sig ytterligare konstutövare.

Halmstads kommuns anslag med 0,5 % av kostnaderna för kommunal byggnation till konstnärlig gestaltning utgör en möjlighet till inkomst för lokala konstnärer. Problematiken ligger i att summorna oftast blir så små att de varken ger utrymme för rimlig lön till konstnärer eller för att konstverken kan få sådana dimensioner att de märks ordentligt. En höjning av procentsatsen till minst 1,0 %, som många kommuner avsätter, skulle stärka konstnärernas möjlighet att arbeta och leva i Halmstad. Höjningen av procentsatsen skulle även möjliggöra inköp av nationella och internationella konstverk, vilket skulle vitalisera konstlivet på flera plan. Alternativet kan också vara en fast summa årligen.

Att enskilda konstnärer har byggt upp egna nationella och internationella kontaktnät har efter Halmstadgruppen i mitten på 1900-talet inte haft någon återverkan på konstlivet i Halmstad.

○ **Förslag till aktiviteter**

- Aktualisera behovet av att de ekonomiska medlen för konstnärlig miljögestaltning behöver ökas från 0,5 % till minst 1 % av kostnaderna för kommunal ny- och ombyggnation. Alternativt att en fast summa avsätts årligen. Medlen behövs både för att stärka det lokala konstlivet och för att tillföra Halmstad nationell och internationell konst.²
- Bygga upp nätverk, informationskanaler och skapa mötesplatser mellan de lokala konstnärerna och kulturförvaltningens konstverksamhet.
- Starta diskussioner med konstnärerna i Halmstad om vägar för att stimulera till samarbete och utbyte med konstnärskluster på andra håll i landet och utomlands.
- Delta i diskussioner och samarbeta med Hallands Konstmuseum och Region Halland kring idén att skapa ett resurscentrum för olika typer av konstnärlig verksamhet.³

2. Konstinstitutioner

○ **Nuläge**

Halmstad är en kommun som är väl rustad för stor spännvidd inom konstområdet genom tre offentliga ”konstscener”. Det innebär en styrka med flera aktörer, men det behövs också en tydligare profilering av de olika konstscenerna, så att de från respektive utgångspunkt kan samverka och dynamiskt komplettera varandras verksamhet. De tre är Stadsgalleriet i anslutning till Stadsbiblioteket, Mjellby Konstmuseum och Länsmuseum Halmstad, som från 2011 ombildas till Hallands Konstmuseum.

Stadsgalleriet

Stadsgalleriet fungerar enligt det mönster och de villkor som konsthallar i Sverige i allmänhet tillämpar idag och arrangerar 8 – 10 utställningar per år med tonvikt

² Denna aktivitet anges även under punkt 3.

³ Denna aktivitet anges även under punkt 5.

på samtidskonst. Utställningsprogrammet läggs fast på årsbas med en blandning av nationella och lokala konstnärer. Sammantaget håller utställningarna en hög nationell profil. Antalet besökare 2009 uppgick till 30 700.

Ett problem är att Stadsgalleriet inte namnges efter sitt innehåll. Idag ställer namnet Stadsgalleriet till problem, eftersom det förknippas med rent kommersiell galleriverksamhet. Ordet galleri innebär svårigheter i att få en del av landets ledande samtidskonstnärer som utställare.

Mjellby Konstmuseum

Museet är sedan länge en etablerad och uppmärksammad institution i konstsvetser som Halmstadgruppens museum och det enda museum i landet som baseras på och fokuserar surrealistisk konst. Halmstadgruppens roll i den svenska konsthistorien speglas genom att ett flertal tematiska utställningar varje år sammanställs med utgångspunkt från museets samlingar. En god representativ bild av samtliga sex medlemmar i Halmstadgruppen och av gruppens betydelse inom de två stora konsthistoriska perioderna konkretismen på 1920-talet och surrealismen på 1930-talet ges i samlingarna. Mjellby Konstmuseum har en viktig uppgift i att ansvara för Halmstadgruppens historik genom arkivering, forskning och dokumentation av material relaterat till gruppen. Stor vikt läggs också på pedagogik och skapande verkstäder för barn och unga.

Halmstadgruppen har fortfarande, drygt 80 år sedan den grundades, en unik position i Halmstads konstliv, vilket årligen genererar ett stort antal tillresande besökare till Mjellby Konstmuseum. För Halmstads kommun ger Halmstadgruppen dessutom enbart genom sitt namn ett positivt varumärke, som inte bör underskattas.

Utöver den varierande exponeringen av de egna samlingarna arrangerar Mjellby Konstmuseum varje år fyra större temporära utställningar, varav merparten är egna produktioner som ger en vidgning relaterad till samlingarna. Ett exempel är utställningen "Med surrealistisk blick" som visade bilder av den legendariska fotografen Lee Miller. Den utställningen turnerade sedan vidare till både Millesgården i Stockholm och Stenersens Kunstmuseum i Oslo. Mjellby Konstmuseum ingår i samarbetsnätverk med en rad svenska och nordiska museer samt i surrealismens internationella nätverk.

Mjellby konstmuseum är både klimat- och säkerhetsklassat. 2009 uppgick antalet besök till cirka 34 000.

Länsmuseet Halmstad

Länsmuseet Halmstad står inför en omorganisation då det från 2011 ombildas till Hallands Konstmuseum AB. Som sådant kommer museet att ägas till 51% av Region Halland och 49% av Halmstads kommun.

I dagsläget består den publika museiverksamheten av både permanenta och tillfälliga utställningar, vandringsutställningar, program så som stadsvandringar, temadagar och workshops, pedagogisk verksamhet för skolan samt utbildningar och seminarier.

Förutom museibygnaden på Tollsgatan förvaltar man även Teckningsmuseet i Laholm och friluftsmuseet Hallandsgården. En annan del av museets verksamhet är att dokumentera, vårda och konservera samlingen, som bland annat innefattar en betydande konstsamling med fokus på halländsk konsthistoria. Genom Svea Larsons donationsfond förvärvas kontinuerligt nya verk till samlingen.

Tillfälliga konstutställningar som återkommer är de i programserien 22m2, där konstnärer verksamma i regionen presenteras, samt den jurybedömda Vårsalongen som arrangeras i samverkan med Hallands Konstförening. 2009 hade Länsmuseum Halmstad totalt 27 839 besökare, varav 14 327 avser själva museet och resten museets kulturhistoriska uppdrag.

○ **Analys**

Att Halmstad har en kombination av tre offentliga konstscener av olika art är en styrka och en god bas för att etableras som konstcentrum.

De två museerna skiljer sig markant åt genom att det ena har bred regional förankring och det andra är specialiserat på Halmstadgruppen och därutöver visar temporära utställningar med både nationell och internationell konst. Båda museerna kan utifrån sina respektive utgångspunkter genom olika samtida eller historiska utställningar lyfta fram sina samlingar i nya perspektiv.

Stadsgalleriet kan förhålla sig friare och presentera samtidskonst med fokus på aktuell och nyskapande konst. De tre konstscenerna behöver profileras, så att de blir tydliga pusselbitar med olika roller i ett gemensamt spel.

För att fortsätta attrahera kända samtidskonstnärer av nationell klass krävs en tydlig profilering av Stadsgalleriet som konsthall. Ett namnbyte är en viktig markör, då ordet galleri sänder en felaktig signal. Namnet utgör idag ett hinder för att attrahera nationella konstnärer. Namnbyte till Halmstads konsthall skulle underlätta och tydliggöra målsättningen för nationella och internationella utställare. Samtidigt anger namnet direkt att det rör sig om utställningar i Halmstad. Om en större konsthall byggs i framtiden kan namnet enkelt flyttas över.

Det är också önskvärt att koppla en aktiv programverksamhet till konsthallsverksamheten och samordna den med programverksamhet inom Mjellby Konstmuseum och Hallands Konstmuseum.

För att kunna utveckla Mjellby Konstmuseum krävs inte bara ett fortsatt starkt utställningsprogram, utan även en bättre estetisk, museal miljö. De äldre delarna av museet är i stort behov av upprustning för att kunna fungera ändamålsenligt.

Mjellby Konstmuseum har möjlighet att ta emot betydligt fler skolgrupper från ett stort omland, men kommunikationerna och det geografiska läget utgör hinder. Ett extra problem i sammanhanget är att Mjellby i dagsläget inte ingår bland de institutioner, som har regionalt uppdrag från Region Halland. Det innebär att de halländska skolorna inte kan få regionalt resurstöd för att besöka Mjellby.

Barnverksamheten vid Mellby Konstmuseum skulle kunna utökas ytterligare med lekskulpturer i surrealistisk anda och på sikt utvecklas till ett surrealistland, det vill säga ett konstinriktat lekland med stor dragningskraft såväl lokalt som för turister.

Länsmuseet Halmstad befinner sig i dagsläget i en omstöpningsfas för att ombildas till Hallands Konstmuseum. Hur uppdraget och den nya organisationen ska se ut diskuteras för närvarande med regionen. Enligt planerna ska ett resurscentrum för konst och konstnärer kopplas till det nya ombildade museet.⁴ Oavsett var de diskussionerna kommer att landa har museet goda möjligheter att köpa in konst genom tillgången till Svea Larssons donationsfond.

I och med länsmuseets regionala konstuppdrag, som också innebär samarbete med andra regioner, finns goda förutsättningar för ringar på vattnet till nationellt och internationellt plan även för Halmstads del.

○ **Förslag till aktiviteter**

- Byta namn på Stadsgalleriet till Halmstads Konsthall från och med 2011.
- Bygga upp ett stadigvarande samarbete mellan Stadsgalleriet, Mjellby Konstmuseum och Hallands Konstmuseum.
- Initiera hos Region Halland att Mjellby Konstmuseum önskar ett regionalt konstuppdrag.⁵
- Planera ett surrealistcenter och utarbeta samarbetsformer mellan Mjellby Konstmuseum och Högskolan i Halmstad.
- Undersöka förutsättningarna för en lekskulpturpark i surrealistisk anda i anslutning till Mjellby Konstmuseum.
- Etablera utländska kontakter inom olika konstområden och söka EU-medel för att utveckla dem.

3. Offentlig konst

Den offentliga konsten finns mitt ibland oss, i vårt gemensamma rum. Vi möter den i stadsrummet, på arbetsplatsen och i offentliga byggnader som skolor, idrottshallar och badhus. Den offentliga konsten tillhör oss alla och rymmer berättelser om olika tider och ideal. Genom sin mångfald berättar och belyser verken både sin nutid och dåtid.

○ **Nuläge**

Vid ny- och ombyggnation inom Halmstads kommun avsätts 0,5 % av den totala byggkostnaden till konstnärlig gestaltning. En betydande del av den offentliga konsten i kommunen genereras således genom den s.k. 0,5%-regeln. Under den senaste femårsperioden har cirka 50 konstverk tillkommit, varav merparten utförts av lokala konstnärer. Nybyggnation sker ofta i perifera delar av Halmstad vilket ger en bra geografisk spridning.

När det gäller offentlig konst i stadsrummet har Halmstad en bra grund att stå på, dock saknas en bredd, då det finns få samtidsverk och verk av kvinnliga konstnärer. I nuläget

⁴ Enligt Konstplan Halland, som Länsmuseet Halmstad utarbetat på uppdrag av Region Halland.

⁵ Denna aktivitet anges även under punkt 5.

är ett flertal verk i behov av underhåll, men särskilda medel för sådan restaurering finns inte avsatta i kulturnämndens budget.

Halmstads kommuns konstsamling omfattas idag av ca 4 500 konstverk, som finns utplacerade inom kommunens olika verksamheter. På Mjellby Konstmuseum finns även en samling av Halmstadgruppen med cirka 400 verk. Hösten 2010 tas en ny konstdatabas i bruk och i och med den kommer anställda inom kommunen att erbjudas möjlighet att själva välja och beställa konst till sin arbetsplats. Förhoppningen är att konstdatabasen på sikt kommer att bli ett verktyg för att synliggöra samlingarna och den offentliga konsten.

○ **Analys**

I arbetet med att göra Halmstad till konstcentrum finns en stor utvecklingspotential i arbetet med den offentliga konsten och i att skapa pedagogiska ingångar till konsten i vardagsmiljön. Det gäller att engagera Halmstadborna och göra dem delaktiga och medvetna om den konst som finns i det gemensamma rummet. Den konstpedagogiska aspekten måste därför finnas med i alla sammanhang.

För att utveckla den offentliga konsten behöver stadsrummet kompletteras med nya offentliga verk, inte minst för att omfatta samtidskonst och fler konstverk av kvinnliga konstnärer.

Det är också angeläget att den offentliga konsten är i gott skick, både för säkerheten och av estetiska skäl. Konstverken kräver kontinuerlig vård och skötsel och här finns en betydande underhållsskuld. Ansvaret för vård och restaurering behöver klargöras. Ekonomiska medel till underhåll bör avsättas årligen.

För att kunna profilera Halmstad som konstcentrum krävs en höjning av procentsatsen för konstnärlig miljögestaltning till 1%. Alternativt att en fast summa avsätts årligen. Jämfört med andra kommuner är 0,5% av kostnaderna för ny- och ombyggnation, som Halmstads kommun avsätter, en relativt låg procentsats för konst. Många kommuner avsätter idag minst 1% eller mer av den totala byggkostnaden. En höjning skulle bland annat generera fler uppdrag till lokala konstnärer och resultera i fler större nyproducerade verk runt om i kommunen.

○ **Förslag till aktiviteter**

- Aktualisera behovet av att de ekonomiska medlen för konstnärlig miljögestaltning behöver ökas från 0,5 % till minst 1 % av kostnaderna för kommunal ny- och ombyggnation. Medlen behövs både för att stärka det lokala konstlivet och för att tillföra Halmstad nationell och internationell konst. Alternativt att en fast summa avsätts årligen.⁶
- Utöka den konstnärliga gestaltningen på offentliga platser för att göra konsten mer synlig i stadsbilden.
- Upprätta en vårdplan för den offentliga konsten
- Avsätta ekonomiska medel till underhåll årligen.
- Utveckla pedagogik och teknik kring den offentliga konsten.
- Ha fokus på samtidskonst och även beakta ett genus- och mångfaldsperspektiv vid nyinköp av offentlig konst.

⁶ Denna aktivitet anges även under punkt 1.

4. Övrig konstverksamhet i Halmstad

Inom konstområdet finns även ett antal privata gallerier samt utbildningsinstanser i statlig, regional, kommunal och föreningsstyrd verksamhet.

Gallerier Ett antal gallerier finns i Halmstad, exempelvis Tres Hombres på Hotel Tylösand, Hallands Konstförenings galleri och Galleri Birgersson.

Konstutbildning Tillgång till konstutbildning finns på olika nivåer i Halmstad. Vid Högskolan i Halmstad finns kurser i konstvetenskap, konstpedagogik samt kultur och regional utveckling liksom kultur- och kommunikationsprogrammet. Länsmuseet Halmstad har inlett ett samarbete med Valands konsthögskola i Göteborg. Dessutom finns förberedande konstnärlig utbildning inom Fria Målarskolan och konstinriktning inom kulturskolan och gymnasierna. Kurser för amatörer finns främst inom studieförbund och amatörutställningar visas återkommande på olika platser runt om i kommunen. Kommunal konstverksamhet finns även för ungdomar inom kreativa verkstaden i ungdomshuset Nolltrefem och för funktionshindrade i Picassogruppen.

Utbyte med motsvarande skolor och kursanordnare i andra länder skulle kunna etableras.

Stipendier Olika former av stipendier för konstnärlig verksamhet kan sökas. Här finns Lars Johanssons stipendium för yngre konstnärer med anknytning till Halmstad. Hallands Konstförening har tre stipendier ett för halländska konstnärer i allmänhet, ett projektstipendium och ett vårstipendium för deltagare i föreningens Vårsalong. Dessutom kan Halmstads kommuns kulturstipendium sökas av personer som visat lovande förutsättningar för insatser inom något kulturellt verksamhetsområde, varav bildkonsten är ett.

Högskolan och Bærtlingstiftelsen

Från och med 2011 kommer ansvaret för konstverken av Olle Bærtling inom Högskolan i Kvarteret Bærtling att föras över från AB Industristaden till kulturförvaltningen.

○ Förslag till aktiviteter

- Stärka relationen mellan olika konstaktörer för att få till stånd ett brett samarbete, som inkluderar samtliga konstintressenter och inte minst näringslivet med tanke på konstens funktion som tillväxtfaktor.
- Uppmärksamma att Halmstadkonstnären Olle Bærtling skulle ha fyllt 100 år 2011 och att det detta år även är 30 år sedan han dog.
- Söka internationella kontakter och undersöka möjligheterna till utbyte och finansieringsformer för det.

5. Konstutvecklingen i Halmstad i ett regionalt perspektiv

För att etablera Halmstad som konstcentrum kan Halmstad inte ses isolerat utan behöver även betraktas utifrån sin roll i och sitt samspel med den halländska regionen.

○ **Nuläge**

Från och med 2011 bolagiseras de båda läns museerna i Halland. Det innebär bland annat att Halmstads kommun tillsammans med Region Halland bildar Hallands Konstmuseum AB.

○ **Analys**

Den genomgående tanken från Halmstads sida är att kommunal och regional konstverksamhet ska komplettera varandra, så att en gemensam profil kan växa fram, som även stärker Halmstads konstprofilering. För detta behövs en löpande diskussion kring samverkan mellan Hallands Konstmuseum och Halmstads konstinstitutioner. I och med att Mjellby Konstmuseum är av både nationellt och internationellt intresse borde museet även utgöra en viktig del i det regionala perspektivet.

○ **Förslag till aktiviteter**

- Initiera hos Region Halland att Mjellby Konstmuseum önskar ett regionalt konstuppdrag.⁷
- Delta i diskussioner och samarbeta med Hallands Konstmuseum och Region Halland kring idén att skapa ett resurscentrum för olika typer av konstnärlig verksamhet.⁸
- Klarlägga hur Halmstad kan vara en självklar del i det regionala konstperspektivet och hur regionens konstverksamhet kan spela en aktiv roll i lokalt perspektiv.
- Inleda en diskussion med Hallands Konstmuseum och Region Halland om hur samspelet bäst kan läggas upp för att det nya konstmuseet ska få en bra genomslagskraft, som också stärker Halmstad som konstcentrum.

6. Kommunikation och marknadsföring av Halmstad som konstcentrum

Om Halmstad ska bli känt som Konstcentrum krävs såväl förankring som massiva marknadsföringsinsatser på både traditionellt och otraditionellt sätt. Ett tydligt kommunikativt begrepp behövs för allt som hör samman med etableringen. Ordet konststad används i många kommuner, men kan inte användas i Halmstad på grund av att endast tre redan fastlagda stadsbegrepp ska finnas enligt kommunens vision.

○ **Nuläge**

Kunskapen om konstverksamheten i Halmstads kommun är låg och målet om Halmstad som konstcentrum är inte känt, vare sig inom kommunen eller utanför. Idag finns ingen enad front utåt för konstverksamhetens områden, utan varje verksamhet marknadsförs separat, vilket både lokalt och nationellt ger en oklar bild av verksamhetens omfattning.

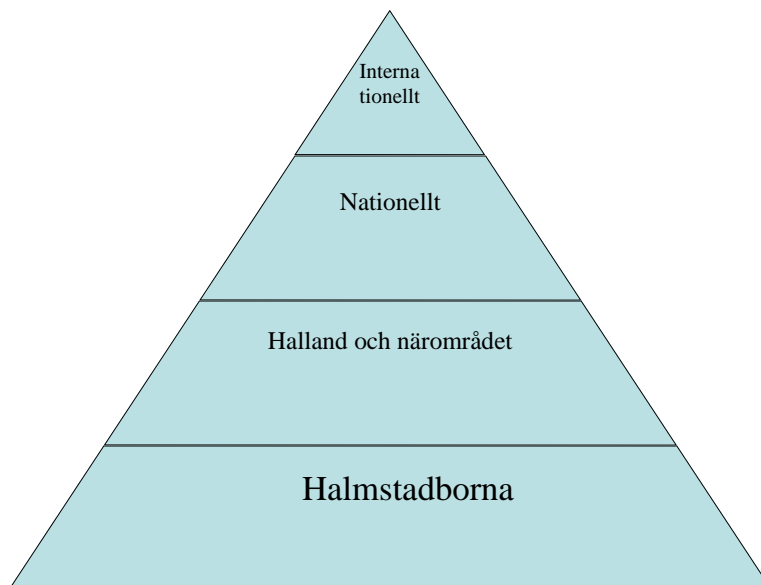
○ **Analys**

Behov finns av att i alla led och på alla nivåer klart och tydligt kommunicera att Halmstad har ambitionen att bli ett konstcentrum. För det krävs att konsten lyfts fram i alla informations- och marknadsföringsinsatser, där det passar, så att allt som finns och

⁷ Denna aktivitet anges även under punkt 2.

⁸ Denna aktivitet anges även under punkt 1.

görs blir tydligt. Marknadsföringen behöver ha både djup och bredd och kan läggas upp i skikt enligt följande modell:

Marknadsföringsåtgärderna skiftar för olika målgrupper

- Utvecklingstankarna behöver förankras både brett och djupt inom förskola, skola och föreningsliv för att få med alla mot målet.
- Idéerna bakom samverkan och samspel behöver föras ut till kommunens samtliga förvaltningar, Hallands Konstmuseum, Region Halland, Högskolan Halmstad och övriga kulturinstitutioner i länet samt näringsliv, inte minst turismen med sin hotellverksamhet.
- Halmstad som konstcentrum behöver etableras med ett begrepp gentemot nationella museer och konsthögskolor.
- Utbytestankar bör presenteras för internationella konstnärskluster med Halmstad uppvisat som den goda staden för konstnärer att verka i.
- Lockande marknadsföring för att väcka stolthet och intresse för konsten bland allmänheten i Halmstad.
- Marknadsföring gentemot turister för att locka besökare, exempelvis genom paket i samverkan med hotell och restauranger.

○ **Förslag till aktiviteter**

- Etablera ett kommunicerbart och internationellt fungerande begrepp för Halmstad som konstcentrum. Ett gemensamt budskap är nödvändigt för att alla ska tala samma språk. Detta kan kombineras med en förankringsprocess, där olika aktörer som arbetar med kommunikation och marknadsföring gemensamt arbetar fram en budskapsplattform.
- Arbeta fram en informationsbank med bland annat copytexter, faktamaterial, film och bilder för Halmstad som konstcentrum. Banken kan även innehålla en grafisk symbol som konstverksamhetens gemensamma nämnare, utformad så att den i marknadsföringssyfte kan fungera ihop med kommunens övergripande grafisk profil.

- Driva ett strategiskt förankringsarbete av Halmstad som konstcentrum och förankra denna konststrategi på alla nivåer i kommunen samt hos externa aktörer som konstnärer, näringsliv, föreningar och press.

Strategi för fortsatt arbete

Som medelstor stad har Halmstad potential för såväl större konstevenemang som för att genom små avstånd kunna erbjuda livskvalitet och enkelt etablerade kontakter, som kan stimulera konstnärers arbete. Halmstad har geografiskt ett strategiskt bra läge för att kunna etableras som en på alla plan livsbejakande plats för konstnärligt skapande på behändigt avstånd från både Göteborg/Oslo och Malmö/Köpenhamn.

Grunden för att konsten i Halmstad ska kunna spela en långsiktigt hållbar roll och på allvar märkas i det nationella och internationella konstbruset är att den först och främst förankras i det lokala samhället. Den goda livsplatsen för såväl konstnärer som konst bör vara riktlinjen. Den stämmer även väl med den regionalt antagna utvecklingsstrategin ”Halland – bästa livsplatsen”.

En utveckling av samarbete kring konst bör ge effekt på många plan. Det speciella med konsten i Halmstad ska inte enbart vara enstaka objekt eller institutioner utan att konsten i stort som smått ska genomsyra hela samhället och på alla plan ge en kreativ identitet åt det offentliga livet. Konsten berikar på så sätt vardagen samtidigt som den blir en kraft, som kan locka till sig såväl konstnärer som turister från när och fjärran.

Konsten som upplevelse ger atmosfär och livslust. Den erbjuder även livskvalitet i eget skapande, gemenskapsbefrämjande aktiviteter och evenemang. Kreativiteten inom konsten inspirerar också till nytänkande, som på sikt bör vara en gynnsam faktor för ökad tillväxt i Halmstad. Det innebär, att även om det här aktuella målet konkret ingår i ”Halmstad upplevelsestaden”, så ger en utveckling inom konstområdet även influenser till visionens ytterligare önskvärda profilering av Halmstad som hemstad och kunskapsstad.

Följande strategier ska leda mot målet. Utifrån strategierna utarbetas ett antal aktiviteter, varav flera finns i dokumentet.

- Förankra konsten i det lokala samhället
- Etablera Halmstad som en del i regionens konstverksamhet
- Stärka det lokala konstlivet
- Profilera de tre konstscenerna i Halmstad
- Få kommunens verksamheter att samverka för att nå målet
- Utveckla Halmstads medverkan i nationella och internationella nätverk inom konstområdet.

Uppföljning

Aktiviteterna i denna strategi förankras löpande i Halmstads kommuns handlingsplan för kultur och följs upp inom löpande verksamhetsredovisning. Därutöver görs efter två år sedan strategin antagits en utvärderingsrapport, som visar vilken effekt den har haft för att utveckla Halmstad mot målet att bli ett konstcentrum med nationell och internationell ryktbarhet.